



Братя Грим

Жабокът-цар или  
Железният Хайнрих

Някога, много, много отдавна, когато желанията още се сбъдвали, живял един цар, който имал няколко дъщери и всички до една били красиви. Но най-малката била толкова прелестна, че дори и слънцето, видяло много хубост по света, се удивявало, когато озарявало лицето ѝ.

Близко до царския дворец се простирала голяма гъста гора. В гората, под една стара липа, имало кладенец. Когато денят бил много горещ, най-малката принцеса отивала в гората и сядала на хладния кладенец. Когато ѝ ставало скучно, вземала една златна топка, хвърляла я във въздуха и пак я улавяла; тази топка била най-любимата ѝ играчка.

Не щеш ли, веднъж златната топка не паднала в протегнатите нагоре ръце на принцесата, а тупнала на земята, отскочила и паднала право във водата. Принцесата я проследила с очи, но топката изчезнала, а кладенецът бил толкова дълбок, че не се виждало дъното му. Тя заплакала и плачела толкова силно, че не можела да се успокои.

Но както плачела, някой ѝ викнал:

– Какво ти е, царска дъще? Ридаеш така, че ще покъртиш и камък.

– Тя погледнала наоколо да види откъде идва гласът и зърнала един жабок. подал дебелата си грозна глава над водата.

– А, ти ли си, стари мокрольо? – рекла тя. – Плача за златната си топка, която падна в кладенеца.

– Хайде, не плачи! – отвърнал жабокът. – Аз бих ти помогнал, но какво ще ми дадеш, ако ти донеса играчката?

– Каквото искаш, драги – викнала тя, – роклята, бисерите, скъпоценните камъни, дори златната корона, която е на главата ми.

Жабокът рекъл:

– Не ми трябват роклята, бисерите, скъпоценните камъни и златната корона. Но ако се съгласиш да ме обикнеш, ако ме приемеш за другар в твоите игри, ако ми разрешиш да сядам на масата до тебе, да ям от твоята златна чинийка, да пия от твоята чашка, да спя в твоето креватче, ако ми обещаеш всичко това, аз ще сляза в кладенеца и ще ти донеса златната топка.

– О, да – рекла тя, – обещавам ти всичко, каквото искаш, стига само да ми донесеш топката.

Но си помислила: „Виж го какво дърдори глупавият жабок! Неговото място е във водата, при другите жаби, и работата му е да кряка, а не да бъде другар на човека“.

Като чул обещанието, жабокът се гмурнал във водата, спуснал се надолу и след малко отново изплавал горе – носел топката в устата си и я сложил на тревата.

Принцесата много се зарадвала като видяла пак хубавата си топка, вдигнала я и се затичала към двореца.

– Чакай, чакай – викнал жабокът, – вземи ме със себе си, аз не мога да тичам като тебе.

Но той напразно квакал след нея, колкото му глас държал. Принцесата не го слушала, прибрала се бързо-бързо у дома, забравила скоро клетия жабок и той трябвало отново да слезе в кладенеца.

На другия ден, като седнала с царя и с всички придворни на трапезата и започнала да яде от златната си чинийка – пляс-плюс, пляс-плюс, – някой зашляпал по мраморната стълба, почукал на врата и викнал:

– Принцесо, отвори ми!

Изгичала тя да види кой е вън, но като отворила, видяла жабока. Затворила бързо врата и се върнала на трапезата, но цялата треперела от страх.

Видял царят, че е разтревожена и я попитал:

– Защо толкова се изплаши, чедо? Да не е дошъл някой великан да те грабне?

– Не – отвърнала тя, – не е великан, а мръсен жабок.

– Какво иска този жабок от тебе?

– Ох, мили татко, когато бях вчера в гората и играех край кладенеца, златната ми топка падна във водата. Разплаках се и плачех без да мога да спра, и тогава този жабок я извади от кладенеца и ми я донесе. Но тъй като много настоявах, обещах да го взема за другар в игрите си, без да помисля, че може да живее извън водата. Стои сега пред вратата и иска да влезе при мене.

Почукало се втори път и се чуло:

– Хайде, малка царска дъще,  
отвори, пусни ме въщи!  
Та забрави ли, че вчера  
твоята топка аз намерих  
и че ти ми даде дума  
там до кладенеца хладен?  
Хайде, малка царска дъще,  
отвори, пусни ме въщи!

Тогава царят казал:

– Каквото си обещах, трябва да го изпълниш. Иди и отвори на жабока!

Отишла принцесата и отворила вратата. Жабокът с един скок

влязъл, тръгнал след нея и спрял до нейния стол. Почакал малко и викнал:

– Вдигни ме да седна до тебе!

Тя се двоумяла, но царят ѝ заповядал да изпълни желанието на жабока. Когато принцесата го качила на стола, жабокът поискал да се качи на масата и пак ѝ рекъл:

– Бутни златната си чинийка към мене, за да ядем заедно!

Тя направила и това, но се виждало, че го прави без желание. Усладила се гозбата на жабока и той си хапнал добре, а принцесата едва преглъщала.

Накрая жабокът казал:

– Ядох до насита и се уморих. Занеси ме сега в стаята си и оправи коприненото креватче, за да си легнем.

Разплакала се принцесата, защото я било страх от студения жабок; тя не смееше да го докосне, а той искал да спи в нейното хубаво чисто легло. Но царят се разгневил и рекъл:

– Не бива да презираш този, който ти е помогнал в беда.

Нямало как, уловила го тя с два пръста, занесла го в стаята си и го оставила в един ъгъл. Но щом се мушнала в леглото, той рекъл:

– Уморен съм и искам да спя удобно като тебе. Ако не ме вдигнеш, ще те обадя на баща ти.

Тогава тя ужасно се разсърдила, хванала го и с всички сили го запратила в стената.

– Най-сетне ще ме оставиш на мира, отвратителен жабок!

Но като паднал на пода, жабокът се превърнал в принц с хубаво лице и весели очи. Той разказал на царската дъщеря, че бил омагьосан от зла вещица и че само тя е можела да го спаси от магията. Скоро двамата се оженили.

На другия ден след сватбата, щом слънцето ги събудило, пред двореца спряла каляска, в която били впрегнати осем бели коня с бели пера от камилска птица на главите и със златни синджири отстрани; а отзад на каляската стоял прав прислужникът на младия цар, железният Хайнрих.

Когато господарят му бил превърнат в жабок, такава голяма мъка обзела Хайнрих, че той накарал да стегнат с три железни обръча сърцето му, за да не се пръсне от скръб и жалост. Сега каляската трябвало да заведе младия цар в царството му.

Хайнрих помогнал на двамата да се качат, изправил се отзад на каляската, а сърцето му преливало от радост, че господарят се е спасил от

магията.

Като изминали малко от пътя, царският син чул силен пукот отзад, като че ли нещо се счупило. Обърнал се и викнал:

– Изпука, Хайнрих, нещо става –  
каляската ти не е здрава.

А верният Хайнрих отвърнал:

– Не, падна обръч от сърцето,  
от моето сърце, което  
усещаше се много зле  
и чезнеше от жал, когато  
вий в оня кладенец дълбок  
живеехте като жабок.

Изпукало втори и трети път и царският син все мислел, че става нещо с каляската. Но това били железните обръчи, които се пукали и падали от сърцето на верния Хайнрих от радост, че господарят му се спасил от магията и бил щастлив.

**КРАЙ**

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm  
Der Froschkönig oder der eiserne Heinrich

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

**Публикация:**

Братя Грим – Приказки  
Превод – Димитър Стоев  
Илюстрации – Антония Дончева  
Редактор – Петя Дочева  
Технически редактор – Иван Додов  
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2456>]